

[Parkov.]

gelsler, der saa bliver dikteret. Jeg tror dog, man skulde tænke alvorligt over dette. det er saamænd ikke noget Fantasi-billede, for det er noget, som i hvert Tilfælde andre Steder besvares paa den Maade, jeg her har tilladt mig at gøre. Det er det, jeg beder ærede Medlemmer erindre. Ingen af os ønsker at opretholde et Militærvæsen længere end andre Stater, paa ingen Maade. Vi ønsker at gaa sammen med de andre Stater til en Nedrustning, Afrustning — udmærket! Men vi ønsker ikke at lægge vort Land blot, før nogen af de andre har ment at kunne gøre ligesaa. Det er da ogsaa, som jeg tillod mig at udtale forleden Dag, kundgjort af den tidt omtalte svenske Major Bratt, at han anser en isoleret Afrustning for ikke at være fremmede, men hemmende for en almindelig Afrustning.

Ministeren mente, at de store Indtægter og Formuer skulde betale Udgifterne. Nu ved jeg ikke, om Ministeren mener, at saa er Faren ved at have et Militærvæsen borte, hvis man fik de store Formuer og Indtægter til at betale Udgifterne. Det syntes, som om den højtærede Minister mente, at hvis man gik den Vej, kunde man have det, og saa var der ingen Fare ved det. Jeg vil da gerne spørge, om Forholdet ikke er det, at vi herhjemme baade med Hensyn til Indtægt og Formue har en stærkt stigende Skala, endda for Indtægtens Vedkommende en meget stærkt og voldsomt stigende Skala, saaledes at man i al Almindelighed har kunnet sige, at enhver betaler i Forhold til sin Indtægt, sin Formue, hvilket med andre Ord vil sige, at de, der har stor Indtægt eller stor Formue, kommer til at betale i Forhold dertil. Jeg kan dog ikke tro, at det maa have været Ministerens Mening, at det at have en dansk Kultur og et dansk Samfund, dansk Nationalitet og dansk Selvstændighed ingen Interesse og ingen Betydning havde for os alle sammen, at det kun skulde have Betydning for dem, der havde de store Indtægter og de store Formuer. Og har vi Raad til hvert Aar, hvert eneste Aar, til Øl, Sprit og Tobak og Chokolade — og det hører dog ikke til Livsnødvendighederne (*Afbrydelse*) ikke til Nødvendighederne, nej det har man ikke Lov til at sige . . . (*Afbrydelse*) . . . Nej, jeg har ikke taget Kaffe med, her kan vi maaske komme til at blive uenige om, hvorvidt det er en Nødvendighed eller ikke; men Tobak og Sprit og Øl og Chokolade er ikke Livsfornødenheder, det er afgjort. — Har vi Raad til at anvende saa meget dertil, at Skatten deraf andrager over

100 Mill. Kr. aarlig, tror jeg ikke, at vi med Rette kan siges ikke at have Raad til at anvende de Midler, som skal til, for at vi kan skabe os et Værn for vor Neutralitet.

Den højtærede Minister havde fra gamle Dage, sine unge Dage, kæmpet mod Militarismen, dette fule Spøgelse, og han kæmpede endnu, men han mente jo, at Sejren er nær. Jeg tror, at den Sejr har været meget let. Det er en Kamp mod Vejrmøller, en fuldkommen Don Quijote-Kamp. En Kamp mod Militarismen i Danmark! Nej, der er skam ingen Militarisme, der er Militærvæsen, det er rigtigt; men *Militarisme*, det, man forstaaer ved Militarisme, det, man altid har forstaaet ved Militarisme: En Stat i Staten, en Stand, som hæver sig over alle andre — ja, hvis det var saadan — saa! Men det er desværre saadan med Militærvæsenet herhjemme, at det er noget, man halvvejs trækker paa Skuldrene ad: Hvad vil Folk spille deres gode Tid og Evner paa dette haabløse for? Saadan er Stillingen. Men lige det stik modsatte er Militarismen. Nej, i den Kamp kan den højtærede Minister godt nedlægge Vaabnene øjeblikkelig, den Kamp har været en Kamp imod Vejrmøller; den er endt, eller rettere: Den er aldrig begyndt, der har ikke været noget at kæmpe imod.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen bebrejdede mig, at jeg havde sagt det, jeg sagde, ogsaa den Udtalelse om Hr. J. C. Christensen, som havde ændret Anskuelse, at den Udtalelse efter min Formening burde følges af en anden Udtalelse. Naar man fremsætter en Udtalelse om, at Hr. J. C. Christensen i 1899 — det ærede Medlem sagde 1899; jeg vidste ikke bedre end, at det var i 1897 — havde den nævnte Anskuelse med Hensyn til at konstatere og ikke forsvare, hvilket jo er rigtigt — det har man selvfølgelig Adgang og Ret til at sige —, syntes det mig — det kan man i alt Fald disputere om —, at det er ligetil og ens forbistrede Pligt med det samme at sige: Det var hans Anskuelse den Gang, men han ændrede den; den Gang det trak sammen, hvad den højtærede Udenrigsminister ikke anede noget om, men hvad Hr. J. C. Christensen syntes at bemærke, og jeg erindrer for øvrigt om, at det, den daværende Udenrigsminister N. Neergaard sagde, at fra det Stade, hvorfra han nu kunde foretage lagttagelser — formentlig samme Stade, hvorfra den nuværende Udenrigsminister kan gøre det —, kunde han se, hvordan Situationen blev mere og mere spændt, det trak man paa Smilebaandet ad, det trak man paa